

Uuenenud Ülemiste keskus jätkab Tallinna kesklinna tühjendamist

Kaubanduskeskuste valgusküllane alternatiiv-maailm muudab avaliku ruumi olemust.

Hendrik Kuusk
hendrik.kuusk@epl.ee

Eile avati Ülemistel Eesti suurim ostukeskus, mis on omandanud linnaku mõõtmed. Ühest majast saab praktiliselt kõike eluks vajalikku. Seejuures ei pea poodide vahet jalutades jalga märjaks tegema ega külma käes lödisema. Võiks kujutleda, et tegu on ulmefilmist pärit valgusküllase tulevikumaailmaga.

„Just seda me püüamegi siin teha,” möönab Ülemiste keskuse direktor Guido Pärnits, kui jutt läheb alternatiivsele avalikule ruumile. Uues keskuses on ka garderoob, kuhu külastaja saab jätta oma mantli, et jalutada ringi 210 poe vahet. Koridorid on laiad kui tänavad ja leidub ka linnapargi funktsiooni täitvaid istumisalasid. „Inimene ei tule kaupluste pärast siia, vaid me pakume natuke rohkem,” räägib Pärnits.

Linnaruumi kvaliteedi parandamisega tegeleva MTÜ Linnalabor liikme Kadri Koppel

hinnangul ei ole ostukeskused tegelikult siiski avalik ruum – seal käib väga selge tegevus, mille eesmärk on suunata inimesi tarbima. „Kulutad raha, aga see ei ole niisama olemise koht,” selgitab ta ja lisab, et kui kogu kaubandus toimib ostukeskustes, siis jääb elu avalikus ruumis vähemaks.

Väikesed tänavapoed on ägedamad, aga nad ei ole külastajale nii mugavad.

„Linna iseloom ei ole ostukeskused, vaid tänavamiljöö, mida loob kaubandus, kultuur ja mõnus avalik ruum,” arvab Koppel.

Ääre- või kesklinnastumine?

Kaubanduskeskuste äärelinna ehitamine viib elu kesklinnast aina kaugemale. Pärnits töödeb, et kodanikuna tunneb ta, et kesklinna piirkonda peaks elus hoidma. Selleks näeb ärimees võimalust siis, kui erainvestorid teevad koostööd avaliku sektoriga – selline süsteem on tema sõnul uuesti jalule aidanud näiteks Liverpooli kesklinna Inglismaal.

Ostukeskuses on soe ja mugav. Aga kas me tahame, et meie avalik kultuur on kaubanduskeskuste kultuur, küsib linnaruumi kvaliteedi parandamisega tegeleva MTÜ Linnalabor liige Kadri Koppel.

Foto: Tanel Meos

„Meie ärieesmärk on aga inimesi keskelt siia tuua,” nendib Pärnits. Ta märgib, et kesklinna ei saagi suurt keskust teha, sest sinna ei pääse autoga ligi, aga inimeste jaoks on see ülioluline. Ülemiste asub selles mõttes suurepärases kohas, kus ristuvad mitu suurt magistraali.

Koppel toob esile, et linnade areng käib etappidena ja aeg, mil elu liigub äärelinnadesse, saab peagi läbi. Maailma kogemus näitab, et äärelinnastumisele järgneb kesklinnastumine. „Ega Eesti pole teistmoodi,” töödeb Koppel, kelle sõnul olemine lihtsalt muust ilmast maas.

Pärnits suurtele kaubanduskeskustele ohtu ei näe. „Ma ei näe põhjust, miks ei peaks ostlemiseks valima keskust. Väikesed tänavapoed on küll isegi ägedamad, aga nad ei ole külastaja jaoks nii mugavad,” lausub ta.

Tehismaailm, kus iialgi vihme alla ei saja, näib kaunis, kuid

kuidas mõjub see ühiskonnale laiemalt? „Avalik ruum mõjutab meie tundeid, käitumist ja valikuid. Kas me tahame, et meie avalik kultuur on kaubanduskeskuste kultuur? Jube oleks mõelda linnast, kus elu oleks ainult kaubanduskeskustes,” arutleb Koppel. ●

KALUNIS MAAKODU Erinumber!
148 lk!

Inspireerivad kodud mahukas erinumbris!

Kauneim aed

Perekond Puugi kauni aia väravast sisse astuja avanevad pilgule avanevad piltpostkaardilikud vaimustavad vaated. Okas- ja lehtpuudest, ilupõõsastest, roosidest, püsi- ja suvelilledest on saanud kaunis raam murulappidele ning hoonetele. Täiuslik värvi- ja vormiküllus!

Õiguskomisjon toetas Lavly Perlingu peaprokuröriks nimetamist ühehäälselt

Komisjon kiitis kandidaadi heaks, jäänud on veel valitsuse otsus ametisse nimetamise kohta.

Epp-Mare Kukemelk
epp-mare.kukemelk@epl.ee

Riigikogu õiguskomisjon toetas eile justiitsminister Andres Anvelti ettepanekut nimetada riigi peaprokuröriks Lavly Perling.

„Lavly Perling on prokuratuuri süsteemist pärit kandidaat, kelle vaieldamatuks tugevuseks on tema erialane kompetents,” kommenteeris õiguskomisjoni esimees Neeme Suur.

Õiguskomisjoni istungil osales üheksa saadikut, kes kõik hääletasid Perlingu kandidatuuri poolt.

Perling ise jäi ees ootavast tööst rääkides napsionaliseks, öeldes, et tal on õiguskomisjoni otsuse üle küll hea meel, kuid selle peab veel kinnitama valitsus. Prokuratuuriseaduse järgi nimetab riigi peaprokuröri ametisse valitsus justiitsministri ettepanekul, olles ära

Riigi tulevane peaprokurör Lavly Perling ja justiitsminister Andres Anvelt riigikogu õiguskomisjoni istungil

Foto: Tiit Blaas

kuulanud riigikogu õiguskomisjoni arvamuse.

Kriitik Gräzin puudus

Eesti Päevaleht kirjutas nädala alguses, et Reformierakond süüdistab Anveltit kokkulepete rikkumises, prokuratuuri aga seaduste rikkumises ning Reformierakond ja Keskerakond, kel on õiguskomisjo-

nis ülevõim, võivad Perlingule punast tuld näidata.

„Ühest üle valimine ei ole valimine. Meie soov on näha järgmisi kandidaate,” lausub Perlingu sõnakaim kriitik, komisjoni reformierakondlasest liige Igor Gräzin, kelle hinnangul on prokuratuur ebakompetentne. Eilsel istungil Gräzin ei osalenud. ●